

INFORMACIÓ I MATRÍCULA:

Matrícula oberta mentre quedin places lliures i fins al dia anterior a l'inici del curs

PROCEDIMENTS DE MATRÍCULA

Presencial:
Oficina de la Universitat d'Estiu
C/ Jaume II, 71

Per telèfon: 973 70 33 90

Per correu electrònic: estiu@estiu.udl.cat
Envieu-nos la butlleta de matrícula disponible a
<http://estiu.udl.cat>

Descomptes en l'import de la matrícula:

Estudiants i personal UdL: reducció del 30%, si es realitza la matrícula entre el 7 i el 31 de maig de 2018

Estudiants i personal UdL: reducció del 20%, si es realitza la matrícula entre l'1 i el 15 de juny de 2018

Resta d'alumnes: reducció del 10%, si es realitza la matrícula entre el 7 de maig i el 15 de juny de 2018

OFICINA DE LA UNIVERSITAT D'ESTIU

Campus de Capponet. Edifici Polivalent
C/Jaume II, 71. Planta baixa
25001 Lleida

Tel. 973 70 33 90
A/e: estiu@estiu.udl.cat
<http://estiu.udl.cat>

PATROCINEN:

UNIVERSITAT DE LLEIDA ESTIU

TREMP
DEL 20 AL 22 DE
JULIOL DE 2018

Universitat de Lleida
Universitat d'Estiu

Universitat de Lleida
Universitat d'Estiu

L'ORIGEN DEL MÓN MODERN: ELS JACIMENTS DE FÒSSILS EXCEPCIONALS DE LES PEDRERES DE MEIÀ (CRETACI INFERIOR)

Del 20 al 22 de juliol
Trempt

A la serralada del Montsec, al municipi de Vilanova de Meià, hi ha un conjunt de pedreres de calcària litogràfica que contenen uns fòssils de preservació excepcional. Una d'aquestes pedreres va ser, originalment, un punt d'extracció de pedra calcària de gra molt fi que tenia utilitat en les impremtes de finals del segle XIX. Ocasionalment, algunes d'aquestes pedres es descartaven per la presència de petits defectes, que consistien en fòssils magníficament preservats, amb una edat d'uns 130 milions d'anys.

La importància d'aquests jaciments és doble. D'una banda, el tipus de conservació dels fòssils i, de l'altra, l'aparició d'un conjunt d'elements evolutius que marcarà el desenvolupament del món modern. Aquest jaciment es considera un fòssil-*lagerstätte*, és a dir, un dipòsit de fòssils que conserven no només les parts dures, sinó també les parts toves del cos, com ara les ales dels insectes o el contorn del cos dels vertebrats.

L'altre factor d'importància és que en aquest jaciment s'hi troben alguns elements que permeten visualitzar un canvi en les composicions faunístiques i vegetals que ja ens fan pensar en un canvi del món mesozoic. Per exemple, hi trobem la *Montsechia* i *Ranunculus*, unes de les primeres plantes angiospermes que serà indicativa del canvi que es produirà en la vegetació de finals del cretaci i que és la dominant avui dia. També s'hi han trobat plomes i dos ocells, que mostren la tendència a la colonització dels espais aeris per part de l'únic grup de dinosaures que ha sobreviscut fins a l'actualitat.

Els objectius generals del curs són donar a conèixer l'excepcionalitat d'uns jaciments desconeguts pel públic general, i alhora visualitzar els mecanismes evolutius que han fet de la terra un món canviable. En aquest context, podem conèixer com l'aparició d'elements com les plantes angiospermes tenen una enorme influència en la composició del món actual i, potser, en l'evolució dels dinosaures.

El curs va adreçat a aquelles persones interessades en la paleontologia en general, però també en l'evolució de la vida, i especialment a les que vulguin conèixer el territori i la seva història, representat, en aquest cas, per una empresa d'extracció de pedra al cim del Montsec que ha donat peu al descobriment dels jaciments paleontològics, la seva excavació i estudi.

Observacions: El curs facilita el transport per a les sortides. Cal dur protecció solar, beguda, una gorra, roba còmoda i calçat adequat per caminar.

Llengua d'impartició	Català
Coordinació	Jordi Roca Rafos (Departament de Medi Ambient i Ciències del Sòl de la UdL)
Equip docent	Xavier Delclòs Martínez (Universitat de Barcelona), Àngel Galobart Lorente (Institut Català de Paleontologia i Museu de la Conca Dellà), Antoni Lacasa Ruiz (Institut d'Estudis Ilerdencs), Josep M. Marmi Plana (Institut Català de Paleontologia), Albert G. Sellés (Institut Català de Paleontologia i Museu de la Conca Dellà) i Bernat Vila Ginestí (Institut Català de Paleontologia i Museu de la Conca Dellà)
Durada	20 hores lectives
Espai	Centre de Suport Territorial de l'Institut Cartogràfic i Geològic de Catalunya a Trempt
Preu	50 €
Places	40

PROGRAMA

Divendres 20

18.00-18.30 h	Joan Ubach (alcalde de Trempt), Gonzalo Rivas (Centre de Suport Territorial de l'Institut Cartogràfic i Geològic de Catalunya a Trempt) i Àngel Galobart (Institut Català de Paleontologia Miquel Crusafont) Inauguració del curs
18.30-19.30 h	Antoni Lacasa De la pedrera als fòssils, història d'un jaciment de calcàries litogràfiques
19.30-20.00 h	Presentació del llibre d'Antoni Lacasa <i>De la litografia a la paleontologia. Història del jaciment paleontològic la Pedrera de Meià a la serra del Montsec</i> (Institut d'Estudis Ilerdencs, 2016)

Dissabte 21

08.30-10.00 h	<i>Sortida de camp</i> Sortida des de Trempt en transport 4x4
10.00-12.00 h	Visita al jaciment: la Pedrera de Vilanova de Meià
12.00-13.00 h	Albert G. Sellés La geologia del Montsec, el cas dels jaciments de preservació excepcional de la Pedrera de Meià
13.00-14.00 h	<i>Dinar al poble abandonat de Rúbies</i>
14.00-16.30 h	Visita al jaciment de la Cabroa
16.30-18.30 h	Xavier Delclòs Diversitat i excepcional preservació dels insectes de les pedreres de Meià
18.30-20.30 h	Retorn a Trempt

Diumenge 22

09.00-10.30 h	Bernat Vila Origen i evolució del vol de les aus
10.30-12.00 h	Josep Marmi Aparició i evolució de les plantes amb flor
12.00-14.00 h	Àngel Galobart Els vertebrats de les pedreres del Montsec. Peixos, amfibis i rèptils representats en aquests jaciments.

ALLOTJAMENT

L'Oficina de Turisme del Pallars Jussà (Epicentre) pot facilitar informació sobre allotjaments a Trempt

Epicentre

Passeig del Vall, 13
25260 Trempt
Tel. 973 653 470
epicentre@pallarsjussa.cat
www.pallarsjussa.net

INFORMACIÓ

Activitat paral·lela al curs oberta a tothom

Del 26 de juny al 22 de juliol, exposició fotogràfica "Els primers trets de Francesc Boix" a la biblioteca pública Maria Barbal. La inauguració de l'exposició tindrà lloc el 5 de juliol.

